

DEBRECEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGA DASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hasábol petti sorát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű a többeszer
hirdetéseknél alk. szerint a leg
olcsóbb árért. vételnek fel
Bélyegdíj minden külön bejel
tásért 30 kr.

„Nyitász”-ban megjelenő közle
mény minden petti sora 20 kr.

Hirdetéseket felírásuk a kiadó
hivatalban, KUTASI L. könyv
nyomdájában, valamint ZIGHER
MAN H. könyv. íródjában is.

Név nélkül vagy bérmentelenül
beküldött kéziratok nem vétel
nek figyelembe.
Kéziratok vissza nem
adandók.

minden idegbaj-
szervenőnek.

Illanyosság közvetítésével
idegbajt alaposan gyó
en új induction (beható)
Mángó) mindenki által
elhető egyetlen családnál
a hiányzó Kószvény,
seg, fog és csúszós főfájás,
nden idegbaj az én induc
ion által gyógyítható. A tel
ek ára beható használati
nyutt 8 frt. Egyedül és
közám fordulni s nálam

Triest. 2. Via Pontares 2.

pasta, dörzs-por,
dörzsvászon, dörzs
kapható Naxos
dörzsárak gyára-
ben V. Pilgram-

Fiai

ezzen, rózsatér,

kaphatók:

posztók;

vaszozkik;

barsonyok;

nagyságban;

vásznak;

kalmukok;

figyőnyök;

SZÖNYEGEK;

gombok;

nyők.

ett!

oknak.

mi, hogy

NEMÜ

ékban berendezett

MBEN

akon

ndékokul

phatók.

ben is remény ve —

osabb bevásárlására

ak László

os Széchenyi-utcán.

akat, hogy miután a

ám szedési jogot hat

ol fogva, úgy az ezen

után eő behozatali

terjétől — Közvetle-

Aron Miksa,

bérő.

éséget értesíteni, hogy

át Debreczen és vi-

putotam, hogy a t.

gyári árakon szol-

osan friss töltésű és

kiváló tisztelettel

ron Miksa.

Piacz-utca (1714.

Karácsonj csillaga.

A messze hajdankor első karácsony
őjjelén fényes ragyogású csillag tűnik fel
az égén a napkeleti bölcsék szemei előtt,
jelentve nekik az emberiség történetében
korszakalkotó eseményt, világfordítás tör-
ténését.

A bölcsék követik a szabadság, a
megváltás eszméjét képviselő csillagot s
annak ragyogása mellett eljutnak a világ-
megváltó Jézus bölcsőjéhez s a helyett,
hogy a zsarnok kívánatahoz képest jelen-
tést tennének róla, lábailhoz rakják az ara-
nyat, tömjént és mirhát.

S miként az egész emberiséget meg-
váltó eszme megtestesülését fényes csillag
tudatá a világgal, úgy egyes nemzet tör-
ténésében is felragyog gyakorta ama
csillag, meg-meggyulad Mózes csipkebokra,
jeléni — a szabadság eszmét.

Boldog az a nemzet, a melynek ve-
zérferfi látják ama csillagot és követik
azt, mert nem vész el a haza és nem puszt-
ulnak el fiai; de a mely nép feje felett
homályba vész az, vagy a mely nép veze-
tői elvakultan nem veszik észre a mentő
eszme tündöklő csillagát, az a nép elre-
szett, eltűnt a világ színpadáról.

Magyarország egén a válságos napok-
ban gyakran jelent meg a megváltó eszmét
jelentő csillag! voltak vezérferfiak, kik kö-
vették a nemzet geniuszát s bölcsességük
folytán nem vészett el a haza!

De vajon a mostani válságos napok-
ban, midőn hazánk az anyagi csapások, a
zilált pénzügyi viszonyok terhe alatt roskad,
midőn kunyhókban, palotákban egyiránt in-
ség uralkodik, amott egyszerű, emitt fényes
rongyokba takarózva, midőn a törvényke-
zési s közigazgatási, társadalmi súlyos álla-
potok csak tetézik a fentebbi bajt, vajon
ott ragyog e most nemzetünk egén a sza-
badság eszme csillaga?

Igen ott ragyog! Minél nagyobbak a
csapások a nemzet felett, minél elviselhet-
lenebb az inség, minél inkább gátolva a
szabad szellemi haladás, annál fényesebben
ragyog az a csillag, mert az anyagi és
szellemi nyomor és inség átható, megrázó
hangon tudatja velünk, hogy az önálló,
független Magyarország nem
roskadoznék ama bajok terhe
alatt!

Ez a szabadság eszme a jelen hely-
zetben!

Csakhogy ez eszmét nem látják a haza
sorsát intéző férfiak s nem igyekeznek azt
megtestesíteni!

Pedig a mig Magyarország önálló,
független nem lesz, mig vezérferfiak körü-
ményekhez alkalmazkodó nemzetellenes osztr.
politikát üznek, soha a magyar nemzet bold-
dog nem lehet.

Ha a napkeleti bölcsék a körülmé-
nyek politikájára hallgattak volna, úgy a
megváltó a zsarnok Heródes kezébe kellett
volna szolgáltatniok, mert hiszen ennek
hatalmától méltán féltettek! De ők nem
voltak a körülmények politikusai!

Magyarország vezérferfiak! Jussanak
eszetekbe a napkeleti bölcsék! **Zarando-
koljatok el a karácsonji csillag vezérlete**
mellett a szabadság eszméhez: **az önálló,
független Magyarország eszméjéhez**; vi-
gyetek hozzá drága ajándékokat, lelketek,
tehetségetek minden erejét: igyekezzetek
amaz eszmét megtestesíteni!

Ki n e s z o l g á l t a s s á t o k e z
e s z m é t e l l e n s é g e i n e k, de őriz-
zettek s egy percig se tévesztették azt el
szem elől, mert ha egyszer elhagytátok,
homályba vész a vezető csillag, a szabadság
eszme s a nemzet feltartatlanul rohan
sirja felé!

Kövessétek ama csillagot s a haza
boldogsága biztosítva leend az idők vé-
géig!

— A megyei tiszti ügyészeknek a belügy-
miniszternek az 1883. XV. t. c. alapján ki-
mondott határozat következtében nincs meg-
gedve a magánügyvédeknek. Az 1874. XXXIV.
t. c. módosításáról szóló törvényjavaslata azt
a rendelkezést is szándékozzák felvenni, hogy
a tiszti ügyészek — kincstári és alapítványi
ügyészek — az ügyvédek lajstromába való
felvétel közteltesége alól szintén felment-
senek.

— Budapest fővárosi közgyűlése. A decz.
22. közgyűlésen a helypénzszedés jogának ber-
beadására tartott árverés eredményéről szóló
tanácsi előterjesztés elők vitát idézett elő,
mert a pénzügyi bizottság a házi kezelést
ajánlotta, hogy végre tisztába jöjjön a város,
hogy mit jövedelmez ezen javadalom, mig a
tanács, az árverés eredményével megelégedve,
annak elfogadását ajánlotta, mit a nagy többség
el is fogadott. Ezenkívül megválasztották
a fővárosi közigazgatási bizottságot és két
nem-fizetési árvaszati ülnököt. Ezek voltak
az ülés főmozzanatai.

Az akadémia költségvetése.

A magyar tudományos akadémia óz-
szes ülésén a jövő 1885-diki költségvetését a
következőkép állapította meg.

I. osztály.	
1. A régi magyar költők tására	1000 frt — kr
2. A régi nagy nyomtatványok ujból való kiadására	400 " — "
3. A Festus-kodex kiadására	330 " — "
4. Az osztály értekezéseire	1800 " — "
5. A nyelvtörténeti szótárra	1800 " — "
6. A nyelvemléktárra	1500 " — "
7. Lőr Albert Arany-szótárra	330 " — "
8. Körösi Cs. Sándor értekezé- seire és elnevezésére	1071 " — "
9. Dr. Kohut Sándor Aruch. completum cz. szótára előfi- zetésére (5 péld.)	150 " — "
10. A nyelvtudományi bizottság költségvetése	7198 " 50 "
11. Irodalomtört. bizottság köl- tségvetése	4500 " — "
12. Klasszika-filológiai biz. köl- tségvetése	2500 " — "
Összeg	22,649 frt 50 kr

II. osztály.

1. Az osztály munkáitára:		
a) Értekezésekre	2500 frt	
b) A magyar korona leírására	2000 " "	
c) Szinyei repertoriumára	950 " "	
d) A Corpus statutor. folytatására	600 " "	
e) Wlassics Gy. pályanyertes mun- kájának kiadására. I. kötet	750 " "	
Segélyezésekre:		
f) A magyar földrajzi társaságnak a közlemények kiadására	600 " "	
g) Hunfalvy János egyet földrajz- nak folytatására	600 " "	
h) Alexander Bernát (a Filoz. írók tására) és	1000 " "	
i) A Filoz. szemle számára együtt	1000 " "	
2. A tört. bizott. munkáitára:		
a) Magy. országyűl. Emlékek X köt. első felére	700 " "	
b) Anjoukori okm.-tár V. kötetének 20 lnyvi részére	1200 " "	
c) Szilágyi Sándor: A linzi béke- kötés (36 iv)	1500 " "	
d) Wenzel Guszt.: A mezőgazd. története	1500 " "	
e) Marczali: II. József, III. köt. első fele	700 " "	
f) Városi számadások befejezésére	700 " "	
g) Bethlen G. és Velence, befejezés	700 " "	
h) A defterek kiadására	500 " "	
i) Thaly: A Berényi-család tört. I. köt. 24 iv	1200 " "	
j) Majláth: A szőnyi béke okm.-tára	700 " "	
k) Szentkirály a nászadosok tört.	1300 " "	
l) Árpádokori kutfők kiadására	600 " "	
m) Másolatokra	300 " "	
n) Előadói díj	400 " "	
3. Archeológiai bizottság kiadásaira: Az archeológiai Ertesítő és a Mo- numenta Archeologica VII. köt. kiadására, és előadói díjra		5000 " "
4. A nemzetgazd. biz. munkáitára:		
a) Bpesti Szemle, nemzetgazdasági rovat részére	1800 " "	
b) Nemzetgazdasági Értekezések és Évkönyv	2000 " "	
c) A Nemzetgazd. Szemle segélye	1000 " "	
d) Nemzetgazd. remekírók fordítása	1500 " "	
e) Piskler Gyula „Ricardo” cz. tanul- mányának kiadására	500 " "	
f) Előadói tiszteletdíj	400 " "	
g) Hozzá a keresk. mtszótára	2100 " "	
Összesen	35,300 frt	

III. osztály.

1. Az osztály munkáitára:

a) Értekezések és Ért. kiadására 8000 " "

b) König Gyula: „Az Analysis eie- mei” és Péch Antal „Alsó-Ma- gyarország bányászata” III. köt. kiadására	2000 " "
c) Bólyai Farkas „Tentamea” je ki- adására	2000 " "
2. A math. és term.-tudom. bizotts. czeljaira:	
a) Tudom. buvárlatok segélyezésére	2000 " "
b) Nyomatványokra (Közlemények)	2600 " "
c) Előadói tiszteletdíj	400 " "
3. A hadtudom. bizottság czeljaira:	
a) Katonai Évkönyv	600 " "
b) Hadtudom. kiadványokra	1380 " "
c) Hadtudományi szótár	1080 " "
d) Előadói t. díj és kisebb kiadások	440 " "
Összesen	20,500 frt
4. Az elektromos bizottság a mult evekben igénybe nem vett orsz. dotációt a jövő évre fentartatni kéri.	

Összegezés.

I. osztály . . . 22,649 frt 50 kr.
II. osztály . . . 35,300 " — "
III. osztály . . . 8000 " — "
Főösszeg 70,449 frt 50 kr.

Az ekként megállapított költségvetés az
igazgató tanács elé terjesztetik.

— Nincs közös ügy, legalább Horvátor-
szággal nincs. A horvát csendőrség főparancs-
nok Ljubinkovics ezredes megkapta a királyi
kinevezést egyedül horvát nyelven.

— A belügyminiszter egy előfordult eset
alkalmából kimondta, hogy a megyei törvény-
hatósági bizottságok jogában áll a községi
költségvetésektől a jövőhagyást nem-cak álta-
lában megtagadni, hanem a jövőhagyást a rész-
leges kiigazítások feltételéhez kötni és a szük-
ségesnek észlelt kiigazításokat elrendelni

— Anináról, az ott történt bányászereu-
cséltenség alkalmából, részletesen kezdenek
írni. Így Teglas Gábornak egy a „N-t”-ben
közölt hosszabb cikkéből megtudjuk, hogy az
a kincstár tulajdona volt és azt telepített ott
a munkásokat. A bányászat 1792-ben vette
kezdetét egyesek által s a kincstár csak 1846-
ban vette a maga kezébe alá. Miután azon-
ban 1875-ben sok nehézség támadt, különösen
a rossz utak s a közlekedés nehézségi miatt,
hát az osztrák államalapítvány társulatnak adta
el 11,123,045 frt 89 kr. vételárban. E társu-
lat külön igazgatás alá vette e hatalmas tele-
pet; vasutat építtetett oda s a bányászatot a
vasiparra is kiterjeszté, számos olvasztót ké-
szítetve. Az olvasztó kemenczék működése
mihamar óriási arányokat öltött, úgy hogy a
singyártáson kívül a mi Uchatius ágyúink ür-
löveit is ott öntötték. Van most ott ennél
fogva kavár, henger és aczelhuta. Anina és
Stayeriak kerhelyiségek népessége már 1870-
ben meghaladta a tízezeret; az utóbbi években
folytonosan haladás mutatkozott.

— A nihilisták boszúja. Néhány nap előtt
a moszkvai kiállítási épület közelében, a vasuti
töltés mellett egy iszonyun elcsönkített férfi
holttestére akadtak. Arczáról le volt szedve a
bus, nyakán, karján és mellén vitriol okozta
égési sebek voltak láthatók, amgy teljesen szét-
zuzva s ruházata megsemmisítve. A ruházat
teljes hiánya lehetetlenné tette annak kitu-
dását, kicsoda a szerencsétlen; csak annyit
alapíthatnak meg róla, hogy szőke haju fiatal
ember volt. Hivatalos helyről azt állítják, hogy
a fiatal embert Moszkvában gyilkolták meg s
az áldozatot ide hurcolták, a közvelemény
pedig ezt azzal töltöje meg, hogy itt a nihil-
isták boszu művéről van szó, melyet egy bü-
lenné vált elvtársan hajtottak végre. Egy lap
arra is emlékeztet, hogy Deutsch és társai
nihilisták hasonló módon kísérletet meg a
kémme vált Gorinovic meggyilkoltatását. Az
iszonyu vitriolégésű és sebek daczára Gor-
novics életben maradt s vallhatott a bűnösök
ellen.

— Képviselőválasztás. A halmi kerület-
ben december 20-án Butykay Viktor vissza-
lépése következtében György Endre sza-
badelvű párti egyhangulag orsz. képviselővé
választattott.

— A Congo-állam. Mint Bécsből írják, a
Congo-állam elismerése az osztrák-magyar mo-
narchia részéről a legközelebbi napokban for-
maszerül meg fog történni.

— A vidék. Kecskemét város törvény-
hatósága e hó 29-én tartja közgyűlését. A
közgyűlés tagjai pártkülönbség nélkül az eddigi
polgármester Lestár P. köré csoportosulnak, akit
egyhangulag választanak újra polgármesterre.
Szolnok város egy küldöttsége volt a fő-
városban, s átadta Benitzky Ferencz belügy-
miniszteri államtitkárnak, Jász-Kun-Szolnok-
megye volt főispánjának a Szolnok város disz-
polgárává történt megválasztásáról szóló disz-
oklevelet, Szolnok város közönsége ugyanis
november hó 9-én az új városaházban tartott
első közgyűlésben egyhangulag a város disz-
polgárává választotta meg Benitzky Ferencz et
a város anyagi és szellemi tekintetben való
felvirágztatása körül körül szerzett jeles ér-
demének elismerésül. A küldöttség szóko-
ka Elek Dávid polgármester üdvözöl beszédeben
hangsúlyozta azokat az érdemeit, melyekkel
Benitzky Ferencz örök halára kötelezte a város
közönséget s kérte őt: tartsa meg továbbra is
jóindulatában Szolnok városát, mint második
otthonát. — Az államtitkár meghatva mondott
köszönetet, kiemelve, hogy a fejlődő és szép
jövőt ígérő tős-gyökeres magyar városnak jogos
igényeit mindig szíveá fogja hordozni.

— Zavarok a Keleten. Azon a kényes té-
ren, melyet európai Keletnek szokták nevezni,
két helyről is jeleznek zavarokat a legköze-
lebbi napokban. Néhány héttel ezelőtt jelen-
tette volt a táviró Belgrádból, hogy a szerb-
bolgár viszály, mely az első fellebbanás után
különböző is a stagnatio bizonyos állapotába ju-
tott, végleg el van igazítva Sándor fejedelem
egy sajátkezü levele által, melyet Milán ki-
rályhoz intézett. Az örömhír korainak bizon-
nyult. A bolgár kormány úgy látszik nem
akarja elfogadni az uralkodók által teremtett
helyzetet. A bolgár kormány ezen rideg magat-
tartása fölött itéletet mondani bajos, mig tudva
nincs, hogy miből áll az uralkodók által elfo-
gadhatónak vélt kiegyezési alap, és mik a kifo-
gások ellene a bolgár kormány részéről. Az
azonban bizonyos, hogy a viszály, mely mind-
két rézéről nagy veszélyességgel indult meg
localisálva van és localisálva marad a két
állam közt. (?) — Az újabban keletről jelzett
zavarok második része, az úgynevezett macedo-
niai zavar.

— Az orsz. gyűlési képviselők választásá-
ról szóló törvények nemely lézagaikat
pótlása tárgyában a curia elnöke megkereste
a belügyminisztert. A curia elnöke különösen
a központi választmányok eljárására s az egy-
öntöttség hiányára hívta fel a miniszter figyelmét.
A választók névjegyzékét összeíró kü-
ldöttség eljárása ellen beadott felszólalások
ugyanis sok esetben azért utasították el a
központi választmány által, mivel a felszólaló
a névjegyzékbe történt felvételeit nem igazolja.
A curia mindannyiszor megváltoztatja ugyan a
központi választmányi határozatát, valahány-
szor panasz tetetik — sok esetben azonban
felfolyamodásai nem élnak s így a jogtalan
kihagyott egyének a választási jog törvényes
gyakorlatától elúttettek.

KARCZOLATOK.
(Karácsony ünnepére.)
A mióta az üdvözítő meghalt és ke-
resztre feszítettett, mindig születik valaki, a
ki azt mondja, hogy ő a megváltó és az ő
zsebében vannak azok a czukorkák, a melyek-
től az ember tüstént nyomban üdvözl.

Ilyen czukorkáknak látszottak a bihari
pontok.

A geszti megváltó pedig miudörökre oda
feszítettet a piros bársony karszékebe. Soha
sem fog feltámadni!

A három királyok elvándorolának valami
kor Betiethenbe.

Furcsa! most már császárokká lönek és
elvándorolának vala . . . Skierniawiczéba.

Az embereket most is csillag vezérli a
megváltáshoz.

A Szent-István rend, Ferencz József rend
csillaga, a melyet viszont szép pénzen kell
megváltani!

Kinek mit hozon a „kriszkindi”?
Különösen mit hozzon a mi képviselő-
lőinknek?

Thaly Kálmánnak — egy új Rákóczy.
korbéli okmányt.

Körösi Sándornak — egyetemi tanár-
ságot.

Kiss Lajosnak — hozza meg a hang-
ját!

Hát a városi hatóságnak?
Ennek egy kis csillag-fényt ha nem a
kabátjára, a . . . homlokára! (Értsd: egynek
kívül, másnak belül.)

A hazának pedig kívánjunk e szép kará-
csonyi ünnepen, hogy hozza meg neki e szép
ünnep a függetlenség, önállóság megváltásá-
nak biztos hitét, reményességét!

Ma született a megváltó — miért ne
hiúdnok e napon, a mit hiúdnok jól esik?
Gili Balázs.

Mai számunkhoz fél iv melléklet van csatolva.

20-án Kálmán György, a hajdukerületifelhőv...
tisztii egyet körülöke.

* Kiállítási tárgyak szemléje. Az 1885-
dik évben Budapestten tervezett országos kiállítási tárgyak szemléje. Az 1885-
dik évben Budapestten tervezett országos kiállítási tárgyak szemléje. Az 1885-
dik évben Budapestten tervezett országos kiállítási tárgyak szemléje.

* Bor és husmerők figyelmébe. Miatán
a városi bizottsági közgyűlésnek 1884 nov.
15-én 267. sz. alatt kelt végzése folytán, Debreczen sz. kir. város fogyasztási adó területén a bor és husfogyasztási adók, továbbá a borregálé és borbehozatali vám beszedése, a fennálló törvények és rendszabályok értelmében 1885. évi január 1-étől napjártól házilag fok kezeltetni, az érdeklők követezőkre figyelmeztetnek: 1. Fogadósk, vendéglők, borkereskedők, bortermékek s azon kereskedők és szatócsok, kik bort, nagyban, kicsinyben, üvegekben bármiféle czim alatt is árusítanak, minden borukat — akár voltak azok már megadóztatva, akár nem — kötelesek 1885. január hó 1-én napján délelőtt 8 óráig eladni 6 óráig.

* Vadászat. Gróf Zichy Géza, tettei birtokán és a szomszéd községek vadászati berletterületein folyó hó 17-22-éig hajdukerületi vadászatot tartott. — E főúri mulatság szokás szerint kedélyesen s jó eredménnyel folyt le. — Összesen lőttek: 435 nyulat s néhány rókat. A vadászatot részt vettek: Buzánovics tábornok, Degefnöld Gusztáv gróf, Elek Gusztáv ezredes, Zichy Ernő gróf, Zichy János gróf, Kazimír és István fiaival, Csáky gróf ezredes, Karacsony Aladár és Mylor grófok, Szabó ezredes s többen a vidéki urak közül.

* Jogászbál. — Meghívó a debreczeni „Arany Bika” szálloda éttermében 1885-ik évi január hó 10-én a joghallgatókat segítő egyesület javára rendezendő zártkörű jogászbárra. Fráter Géza elnök, Domahidy Elemér alelnök, Tóby István pénztárnok, Nagy Kálmán jegyző, Orosz Sándor ellenőr, Bosis Samu, Csaba Zoltán, Csáky Adorján gr. Domahidy Viktor, Krasznay Sándor, Lövey Elek, Márton Kálmán, Sipos Béla, Tócs János, Ujváry Ödön bel bizottsági tagok. Belepti jegyek előre valthatók: Szepessy és Kerekes, Zádor Lajos és Beke László urak kereskedéseiben, valamint a „bál bizottság” irodájában Pétervároza 814-ik szám, hol a páholyokat előjegyezhetni. Személyi jegy 2 frt. Páholy-jegy 4 frt. Minden páholyba menő egyének személyi jeggyel is el kell látva lenni. Felülvezetők köszönettel fogadtatnak s hirilapilag nyugtáztatnak.

* A költségvetés sorján a kórházi bizottságnak egy javaslata jött szövegre, mely szerint a fővárosi fizetés 800 frtba az alorvos fizetését 400 frtba s 150 frt évi járuléka a gondnok fizetését 800 frtba és 150 frt tallér járuléka, az ellenőr fizetését 600 frtba véleményzi meg állapítani — A tanács ezzel ellenkezőleg hangsúlyozván egy új kórház építésének igető szükségét, addig míg az új kórház felépítették és rendeztetik, a fizetéseket következőleg ajánlja megállapítani:

Kórházi főorvos — 600 frt.
alorvos — 500 *
gondnok — 800 *
ellenőr — 550 *

a labbert nem ajánlja, mert ilyen czim alatt egy tisztviselő sem huz fizetést, s bár a főispán ur felemlítette, hogy a szervezés alkalmával a tisztii főorvosnak 800 frtot szavazott meg, s ez a felemlítés a havi pénztárt nem terbeli, mert a betegek ellátási díja is emeltetni fog, mind az által a közgyűlés a tanács véleményét fogadta el. Felmerült a kórház szükségére s többek által indítványoztatott, hogy haladók nélkül, még a tavaszon kezdessék meg az építkezést, ha „szóval” fellelhetne építési csakugyan rögtön hozzá lehetne kezdeni, de hát ehhez is pénz kell; de még kell hozzá szervezet és után tekintés is, mert ha már új kórházat kell építeni, annak minden tekintetben a szükségnek és Debreczen város méltóságának megfelelőleg kell lenni. Ezt szemlélő tartva felhívatott a tanács a tanulmányozásra oly formán, hogy már a jövő 1886-ik évi költségvetésbe a kórház építésére szükségelt pénz vesesse fel, onken esetében, hogy ugyan azzal egyidejűleg, vagy még előbb is az építkezés mikéntiségére nézve fog a közgyűlés véglegesen határozni.

* Egy színész női öngyilkossága. A hódmezővásárhelyi lap írja: Sz. színész neje Kiss Lidia (ki tavaly városunkban működött mint kardaloknő) szentimentális, képzelgő nő. Egy ily pillanatban az öngyilkossági eszme foglalt meg lelkében és szándékát pénteken délelőtt végre is hajtottá; foszfor oldatot ivott. A tisztii főorvos mindent megtett a színésznő megmentésére, állapota azonban eddigéig reménytelen.

* Nyílt számadás. A debreczeni izr. betegsegélyező négyelet előlított elnöksége a hála értevével tudatja a n. e. közönséggel, miszerint a folyó hó 19-án rendezett táncestély anyagilag és varakozáson felül kitűnően sikerült. Bevételek: Belepti jegyekből 426 frt, felülfizetésekből 195 frt 80 kr és 1 db. cs. kir. arany. Az estélyen elarusított tárgyakból 587 frt 34 kr, összesen 1211 frt 14 kr és 1 drb. cs. kir. arany. Kiadás: 345 frt 92 kr. Marad tiszta jövedelem 865 frt 22 kr és 1 drb. cs. kir. arany. Ez alkalommal halás köszönetet nyilvánítottunk mindazon hölgyeknek, kik a jegyek elarusításával, az ajándék tárgyak beszerzésével oly buzgóan fáradoztak, mindazon

utján. A b. ujfali szolgatírói hivatal által hirdetett pályáira 3 kérvény érkezett: Kapdebő Ferencz leszi, dr. Szabó István debreczeni és dr. Bák Géza tóti orvosok kérvénye. Az érdeklők községek képviselőtestületei a nevezett napon Zsáknak, mint az orvosi-kör székhelyén, gyűltek egybe s Nagy Mátyás s. szolgabíró, mint kiküldött választási elnök vezetésé alatt megválasztották egyhanguslag dr. Szabó István fiatal orvost ki a budapesti egyetemen végezte kitűnő sikerrel tanulmányait s orvosi praxisa mellett sikerrel működött a hirilapírás terén is, mint egyik debreczeni lap segédszerkesztője. Ez utóbbi foglalkozása különben srra a trefás megjegyzésre adott alkalmat, kapcsolatban egyhangulag történt megválasztásával, hogy elnököljön a kollégájának köszöneti az elert sikert, ki benne — maga is kiszolgált újságíró lévén — az újságíró s nem az orvost tekintette.

* Iseni tiszteletek. A karácsony első napján a református nagytemplomban a szent beszédet nt. Némethy Lajos, a kistemplomban pedig nt. Kiss Albert ur fogják tartani. — A római kath. templomban 9 órákor zenés mise lesz: a sőtö betéteket Halmaine és Kubasine urók énekelik.

* Vadászat. Gróf Zichy Géza, tettei birtokán és a szomszéd községek vadászati berletterületein folyó hó 17-22-éig hajdukerületi vadászatot tartott. — E főúri mulatság szokás szerint kedélyesen s jó eredménnyel folyt le. — Összesen lőttek: 435 nyulat s néhány rókat. A vadászatot részt vettek: Buzánovics tábornok, Degefnöld Gusztáv gróf, Elek Gusztáv ezredes, Zichy Ernő gróf, Zichy János gróf, Kazimír és István fiaival, Csáky gróf ezredes, Karacsony Aladár és Mylor grófok, Szabó ezredes s többen a vidéki urak közül.

* Jogászbál. — Meghívó a debreczeni „Arany Bika” szálloda éttermében 1885-ik évi január hó 10-én a joghallgatókat segítő egyesület javára rendezendő zártkörű jogászbárra. Fráter Géza elnök, Domahidy Elemér alelnök, Tóby István pénztárnok, Nagy Kálmán jegyző, Orosz Sándor ellenőr, Bosis Samu, Csaba Zoltán, Csáky Adorján gr. Domahidy Viktor, Krasznay Sándor, Lövey Elek, Márton Kálmán, Sipos Béla, Tócs János, Ujváry Ödön bel bizottsági tagok. Belepti jegyek előre valthatók: Szepessy és Kerekes, Zádor Lajos és Beke László urak kereskedéseiben, valamint a „bál bizottság” irodájában Pétervároza 814-ik szám, hol a páholyokat előjegyezhetni. Személyi jegy 2 frt. Páholy-jegy 4 frt. Minden páholyba menő egyének személyi jeggyel is el kell látva lenni. Felülvezetők köszönettel fogadtatnak s hirilapilag nyugtáztatnak.

* A költségvetés sorján a kórházi bizottságnak egy javaslata jött szövegre, mely szerint a fővárosi fizetés 800 frtba az alorvos fizetését 400 frtba s 150 frt évi járuléka a gondnok fizetését 800 frtba és 150 frt tallér járuléka, az ellenőr fizetését 600 frtba véleményzi meg állapítani — A tanács ezzel ellenkezőleg hangsúlyozván egy új kórház építésének igető szükségét, addig míg az új kórház felépítették és rendeztetik, a fizetéseket következőleg ajánlja megállapítani:

Kórházi főorvos — 600 frt.
alorvos — 500 *
gondnok — 800 *
ellenőr — 550 *

a labbert nem ajánlja, mert ilyen czim alatt egy tisztviselő sem huz fizetést, s bár a főispán ur felemlítette, hogy a szervezés alkalmával a tisztii főorvosnak 800 frtot szavazott meg, s ez a felemlítés a havi pénztárt nem terbeli, mert a betegek ellátási díja is emeltetni fog, mind az által a közgyűlés a tanács véleményét fogadta el. Felmerült a kórház szükségére s többek által indítványoztatott, hogy haladók nélkül, még a tavaszon kezdessék meg az építkezést, ha „szóval” fellelhetne építési csakugyan rögtön hozzá lehetne kezdeni, de hát ehhez is pénz kell; de még kell hozzá szervezet és után tekintés is, mert ha már új kórházat kell építeni, annak minden tekintetben a szükségnek és Debreczen város méltóságának megfelelőleg kell lenni. Ezt szemlélő tartva felhívatott a tanács a tanulmányozásra oly formán, hogy már a jövő 1886-ik évi költségvetésbe a kórház építésére szükségelt pénz vesesse fel, onken esetében, hogy ugyan azzal egyidejűleg, vagy még előbb is az építkezés mikéntiségére nézve fog a közgyűlés véglegesen határozni.

* Egy színész női öngyilkossága. A hódmezővásárhelyi lap írja: Sz. színész neje Kiss Lidia (ki tavaly városunkban működött mint kardaloknő) szentimentális, képzelgő nő. Egy ily pillanatban az öngyilkossági eszme foglalt meg lelkében és szándékát pénteken délelőtt végre is hajtottá; foszfor oldatot ivott. A tisztii főorvos mindent megtett a színésznő megmentésére, állapota azonban eddigéig reménytelen.

* Nyílt számadás. A debreczeni izr. betegsegélyező négyelet előlított elnöksége a hála értevével tudatja a n. e. közönséggel, miszerint a folyó hó 19-án rendezett táncestély anyagilag és varakozáson felül kitűnően sikerült. Bevételek: Belepti jegyekből 426 frt, felülfizetésekből 195 frt 80 kr és 1 db. cs. kir. arany. Az estélyen elarusított tárgyakból 587 frt 34 kr, összesen 1211 frt 14 kr és 1 drb. cs. kir. arany. Kiadás: 345 frt 92 kr. Marad tiszta jövedelem 865 frt 22 kr és 1 drb. cs. kir. arany. Ez alkalommal halás köszönetet nyilvánítottunk mindazon hölgyeknek, kik a jegyek elarusításával, az ajándék tárgyak beszerzésével oly buzgóan fáradoztak, mindazon

szasszonyoknak, kik az est fényének emelésére jellemben jelentek meg és a tárgyak elarusítása körül annyi buzgóságot fejtettek ki, valamint a n. e. közönségnek, kik áldozatkészséggel a jötekönség oltására oly nagyban áldozának, Debreczen, 1884. decz. 23. A deb. izr. betegsegélyező négyelet elnöksége.

* Szep ezüst koszorú látható Beke László úrlete kirakataban. A kitűnő mű Lőrincsik László arannyal műhelyből került ki s valóban dicséri mesterét. Ajánljuk az ékszerüzletet a közönség figyelmébe és pártfogásába.

* Zeneestély. Vilmos Lajos sórcsarnokában unep másnapján pénteken este Magyar-estverek zenekara fog játszani.

* A gazgári tüzről tegnap számunkban hozott közlemény annyiban téves, hogy nem szin, hanem kis olcska égőszélrel lehet szó, melynek tüze nagyobb veszéllyel nem fenyegetett. A tüzoltóságnak a tűz nem is pontosan lett jelezve, s mire kivonult (5-ik kerület, 2-ik sugár) a tűz elhamvad.

* A legjobbknak elősmert Frister és Rosmann-tele varrógépek családok és iparosok részére, melyek kis részletfizetés mellett is Herschkovitz Henrik piacz-és hatvan-utca sarkán levő varrógép raktárában kaphatók a tiszteli: közönségnek a legjobbban ajánlhatók.

Hazánk s a külföld.

— Csalák a gabonapiacra. Már jó ideje feltűnt a rendőrségnek, hogy Sz. A. a r a d i gabonakereskedő mindig magasabb áron vette meg a gabont, mint a többi és megis olcsóbb áron adta el, mint amazok. Így történt, hogy tegnap délelőtt maga a főispán vezette a dolog után, a ki azután ki is derítette a dolog bibijét, a mi semmi más, mint az, hogy a gabonakereskedő mászása meg volt hamisítva, vagyis a valódi súlynál kevesebbet mutatott a vételem. Így például minden egyes rakomány nál 40-50 kilóval csalta meg. Az ügy a büntényítő bírósághoz teterett át.

* Szenzációs öngyilkosság. Gyórtól vasárnap virradóra megdőbözött öngyilkosság híre terjedt el, mely azért is kinos izgatottságot keltett, mert az öngyilkos hölgy Győr városadalmi körében általános tiszteletnek s szeretetnek örvendett. Dr. Németh Antal kir. tanács főigazgató neje, vasárnap reggel halálának ölte magát s mielőtt orvosi segély érkezhetett volna, meghalt. A szörnyű tettet valószínűleg elmezavarban követte el. A boldogtalan több ízben heves mérgin gyötörte. — Az esetről az éjjel érkezett Győri Közönségben a következő részleteket olvassuk: A szerencsétlen nő két kisebb gyermekével egyidejű volt a házánál a cselédséggel. Ferje ez idő szerint Szombathelyen van, a hol a gymnasium meglátogatása végett ment. A boldogtalan nő a vezetés tettet akként követte el, hogy hajnalban felkelt gyermekei mellől, bement a melék kis szobába, a hol tükör elé állva, halálának szegte a pisztolyt. A golyó a fején keresztülhatva, rögtön halált okozott. A gyászestéről egy hajdu azonnal jelentést tett a rendőrségnek, mire a rendőröknek a tizedessel sietett a helyszínre. A golyót megtalálták a padlón. Neusokára megjelent doktor Argy István orvos is, de már csak a halált konstatahhatta. Dr. Németh Antalnak rögtön megátviratozták a borzasztó hírt. A szerencsétlen nőn már hetekkel ezelőtt észlelhető volt a zavartság s ideges izgatottság. Különösen sokat tepelődött egyik távol levő fia után, akit rendkívül szeretett. Ez a végtelen anyai szeretet végre összezavarta esztét s egy végzetes pillanatban ökövette a borzasztó tényt. A melyen sujtott család gyászában osztozik az egész város közönsége.

— Bizay, a „nemzet bároja” t. e. hosszas szenvedés után 93 éves korában meghalt. Halálának híre sokakban föl fogja eleveníteni az ő típusu alakjának emlékét, mert a „báro” igen ismeretes alak volt, s a ki ismerte őt, bizonyára igen gyakran megmosolygatta a gondatlan élet, örökké fátalkodó öreg ur trefáit és csínyjeit. Hogy Bizay miként lett a nemzet bároja, annak a története is bizonyítja, hogy az ő trefáit mindenki elfogadta. Nevét ő úgy szokta volt aláírni, hogy kezdte egy nagy B-vel, folytatva egy piaci ível, melyet ismét egy Z következett: Így a B annak látszott, mintha a báro kurtizása lett volna: Báro Zay. S meglett a „nemzet bárojának.” Amig java teljében volt, addig a főváros előbbkelő lakosságában foglalt helyet, s bizonyos szerepet is játszott; hosszú idő óta állandó vendége volt minden

nyáron Balaton-Fürednek, s ott legjobb istápolója s nagy barátja a színháznak. Az utóbbi időben még látható volt a vezércizuban, nyalkán, kifelve, festett bajusszal és parókával, — de már a beesett arc s a vánszorgó járás azt bizonyítja, hogy az örökifuságnak vége.

Törvényeszk.

— A két millió sikkasztás ügyében tartott vizsgálat egyzserre döntő fordulatot vett azáltal, hogy azon eddig hiába keresett zletitkönyvet, mely kizárólag azon ügyletekre vonatkozott, melyeket Kuffler Jaunerrel folytatott, a vizsgálóbíró megtalálta. E könyv kizárólag Jauner sajátkező följegyzéseit tartalmazza, a Kuffler-Jauner-ügyekről s kétségtelen bizonyosságul szolgál arra, hogy Kuffler tudott Jaunernek minden manipulációjáról, tehát a sikkasztás büntetteért ő is felelős. — Kuffler egybíránt a kihallgatás alatt, mely 1 órától 9-ig tartott, teljesen megtört, megsemmisült. Készséggel vallott be mindent a vallomásai az eddig földelített adatokkal teljesen megegyeznek. A legutolsó összeg, melyet Jauner a banktól elikkasztott, 20,000 frtra rug. Jauner elparszolta két bátyja vagyonát s így Jauner Ferencz és Henrik 1.200.000 frtyai vagyonukat elveszítették.

A közönség köréből. *)

Tek. szerk. ur!
Nagy Pál főiskolai tanár urtól a „Debreczen” 22-ki számában nyilatkozat jelent meg s mint egyik tanítványának édes apja, erkölcsileg érzem magamat kötelezve megírni azt — amit az ember maga magáról nem mondhat el.

Volt alkalmam a tanuló ifjak, tanáraik feletti nyilatkozatait ellesni — tanáraik egyeni sajátságait roni eles bírálatokkal, lelkőkbé vésett jellemző mondataik idézését meghallgatni, mit előttem mint fiam vendégei leplezetlenül tehetek.

Mondhatom, soha forróbb ragaszkodás, mélyebb s őszintebb tiszteletet nem óhajthat tanár, tanítványaitól kerdemelni — mint a milyennel körül veszi Nagy Elek, Nagy Pál és Somogyi Pál urakat a debreczeni tanuló ifjuság.

Az ifjuságnak jó érzeke van — s én teljes meggyőződéssel csatlakozom az ő itele-tökhöz, kijelentve — magam részéről is, a midőn az ő érzelmeiket valózni igyekeztem, hogy az illető orok tanmódorával és irányával teljesen meg vagyok elégedve.

Nem oly régen költöztem be — fiam sem oly régen tagja e főiskolának, hogy a nevezett tanár urakkal ösmeretség, vagy mint ma már ez is szokás politikai érdek közösség vádjá alá essen.

Remelem, hogy e becses lap olvasó közönsége sem fog soraimban mást keresni, és latni, éppen csak is a megtamadottak részére kiszolgáltatott igazságot.
Debreczen, 1884. decz. 23.
Morvay Károly.

* Ezen rovatért melyben a közérdeklő felszólalások díjtalanul közöltenek, a szerkesztő csak a sajtóhatósággal szemben vállal felelősséget.

Szinház. Hónap, decz. 25-én. csütörtökön: „Magdolna”, Rákóczi Jenőből. Előszőr.
Felelős szerkesztő: Gáspár Imre.
Kiadó: Kutasi Imre.

Dr. Szikszai Szabó József
orvos-sebész-tudor, szülész- műtő-
m. kir. honv. törzsvorvos. — lakását állandóan Czegléd utca 2567-ik számú saját házához — előbb Némethi ház tévért át; rendel betegeknek naponta délelőtt 8-9-ig, délután 2-3 óráig; szegényeknek mindenkor díj nélkül.

Kiadó bortméről helyiség.
Nagyuj-utca 1619. sz. a.
háznál levő jó menedéki
bortméről helyiség azonnal
kiadó.
Értekezhetni a tulajdonossal.

BOROK.
KATZ LAJOS bork-reskedésében a legjobb minőségű tisztán kezelt őrmelléki borok következő árakban kaphatók:
1 liter 1884. asztali 20 kr. 50 literől 9 frtől 10 frtig.
1 liter 1882-83. finom asztali 24 " 50 " 16 " 18 "
1 liter 1882-83. bakar 30 " 50 liter 25 frt.
Üveges fehér bakarok, különböző évekről, finom szomorodni, kitűnő tokaji és ruszi aszu borok vegyészileg megvizsgált ó csemegé vörös borok, u. m.: ménesi, egri, budai, sahegyi, szegszárdi, kitűnő rácz-ürmös és gróf Nemes-féle Risling orvosi malaga-sect, magyar és francia pezsgők és több itt fel nem sorolt fehér és vörös borokat jutányos áron, gyors és pontos kiszolgáltatás mellett ajánl
KATZ LAJOS
borkerekedő.

Vándor színészek karácsonya.

(1868.)
— Irta: Molnár György. —
(Folyt.)

Az élmes igazgató még csak egy heti türelmet kért a főléladó színtársulattól, mert — mint mondá — az isteni szép M. Flórát — így hívták országjárta — négy vendégjéteára szerencsés volt megnyerni.

Munkácsi Flórát nagyon szerették a színészek, még a színésznők is — a mi nagy sor, — maradtak tehát a direktor kívánságára, pedig az egy héttől három hét lón az igazgató furlangja folytán, ki a négy vendégjéteára bérletet nyitott, azoknak adván előnyt, a kik miud a négy vendégjéteára kiváltják helyeiket.

Huszonnégy óra alatt a sas szálló nagytermében alkalmazott 350 korszék és zártzseket fölemelt helyárrakkal is előre elkaptokták. Most következtek a kimaradtok, a kik egy nappal később gondoskodtak jegyeikről; az élmes igazgató hátrább rukkoltatta a nagy tömegű zártzseket sorokat, s hogy az első sor is fény meddig megmaradjon első sornak, meg az újabb bérlet is — kik hátul már nem akartak helyet váltani — szintén első sorban képzeljék magokat, két oldalt többszörös sort alkalmazott, s így mindenki azt hitte, hogy az első sorban ül ő is; holott csak nyaka csavart módon áthatott a sziupadra, különben pedig mint valami kitérőzött heyeu, csupán egy mánt támulhatták az egész előadás alatt.

A furlangos igazgató elérte célját, még száz nagy és kis, meg dupla a. b. c. vel bélyegezett széklet szorítván a 350 közé és a sorok oldalaira.

A közönségnek mindegy volt már ez ekkor, mert még a gyerek is látni akarta az isteni Flórát! Mikor pedig az e-só vendégjéteák színlapjait kihordták valóságos ostromnak volt kitéve a pénztár, ázsói mellett sem lehetett jegyhez jutni. A közönség követelte, hogy még négy játékkal töltsék meg M. Flóra vendégjéteáit; az igazgató hosszú képet vágott és nem adott reményt; folyton ümmögött és a bajuszát ráncigálta, nyagokat sóhajtott: lege-leg bensőjéből melyeket mormogott. Hajh — mondá dörögve hisz én is szeretném ezt, de hát... hüm... hüm!... ő nagysága... hm... hm... nem akarja megtenni! és olyanokat nyögött belé, hogy majd elfutta lehelletével a pénztárt ostromlókat.

Végül aztán fancieski képpel és rézsutasan elégtel vágott desperátus pillantásokkal, mellet veregető gesztusokkal, fejét és nyakát vállai közé süllyesztve azt nyögöcselte, hogy „próbálják meg az urak deputációkkal rábírní ő nagyságát, hogy maradjon még néhány vendégjéteára, talán megteszi, de nem hiszem... nem hiszem.” s ezzel még egy olyan mélyet és hosszat futt ki széles mellkasából hogy a kő is megszánta volna, nem csak a jegyekért ostromlók tömege, a kiknek a direktor tanácsa már azért is nagyon tetszett, hogy mint deputációk színpadon kívül is és színről színrre a közelből láthatják majd az isteni Flórát, a mi többet ért nekik egy drágán megkaparíthatott zártzseknél is.

A deputációknak sikerült M. Flórát még négy vendégjéteára megnyerni. Valóságos lázba esett Nagy-Várud közönsége, meg a cizmadia is letette szurkos fonatát, dikicsét este felé és családjával csapatosan ment a karzatra.

Az egy héttől két hét lón, s a két héttől Hetényi újabb meg újabb sóhajtozásával, három hét nyolcz vendégjéteából tizenkettő, egy jutalomjátékból három.

És mily eredményű jutalomjátékok: Mily nagy bevétel! Meenyi babér! Boldog volt a ki bejuthatott a színterembe! Maga a kerületi helytartó is — ki annyi volt akkor, mint ma egy miniszter — c-ak a színterem ajtajából nézhette az előadást és csuzos láb-száraival egy faszékre mászott föl, csak hogy az isteni Flórát láthassa. És ez nem is volt

tulzás a közönségtől, M. Flóra mindenütt hódított. Bájos megjelenése úgy hatott a nézőre, mint virág a sivatagon, megszólalása még a lehangolt és rideg szívek hurjait is rezgésbe hozta; művészién vájolt gömbölyű fejcskéje, hófehér vállal és karjaia, holló fekete fényben tündöklő dus fűrtjei még a nőknak is csodálatára volt. Ha, mikor fekete gyémánt ragyogásu szemét a gazdag és ivezetes szabásu szemöldök selyemnyós pillái alatt meg-meg mozgatta, s azután művészetének egyszerű közvetlenségében a szív mélyének hullámverei közt szeméi könyvelábadtak nem volt a kit magával ne ragadot volna a művészet varázsos légkörébe.

Természet, költői érzelem és lángolás, párosulva a művészetre való erős törekvéssel, volt a rendkívüli hatás, melyet M. Flóra oly ritka nagy mértékben gyakorolt a közönségre. Oly lágyan érzelmes drámai szende színésznője nem volt a magyar színművészetnek.

Jellemző a nemzeti színház, érdekeket és nem művészetet szolgáló akkori akom-bákos vezetésére, hogy e pár excelece finum szöveitű drámai színésznő tehetségét, csak a vaskos népszínművekre szerződötték, és hogy ennek a nagy tehetségű fiatal színésznőnek sokáig az ének és népdalok tanulásával kellett vesződnie, csak hogy mint népszínmű énekesnő bejuthasson a nemzeti színházba, a hol aztán e szerepkörben a vezetőket nagy sokára arról győzte meg, hogy nem az ő világa az, a mi ezek az ő proviniciális működése után úgy is tudhattak volna, és tudtak is.

A M. Flóra vendégjéteáinak roppant erkölcsi és anyagi sikerei folytán még jobban felduzzadt kebelével és zsebekkel indult a karácsonyi szent ünnepek nagy hetében Várudról Szatmára a Hetényi színtársulata.

Pártényi Jankó volt a társulat sülő komikus, kölyök Réthije, meg diszító festő, katirozó, színlaposztó, világszító és szakácsa, mindenesé — ezermestere.

Kertbe néző kancsalító szemével és ki foglyhatatlan kedélyével minden huncutságát olyan mázzal vonta be, hogy még a szörtölődő és mogorva természetű direktor is — a kit pedig nagy családjával mindig csipkedett — el-el nevette magát imposztorkodásaira, a mint hogy így is nevezte el őt.

A másik imposztor Rajz Jancsi volt, tenorista az énekes vigjátékokban, melyek akkor a mai operettek tetteik ki, e mel et a holdvilágos naiv és félénk szerelmeseket is ő adta, melyekben vékony tenor hangjával, átlátszó cizzege alakjával Pártényi Jancsival a „c z i t e r á z ó s z e r e l m e s” mellék nevet nyerte.

A két drusza, két imposztor szörnyen szerette egymást, e szeretet tul tett minden mdleg házasságon, még a puzsi pajtásságnál is ragaszkodóbb volt.

Pártényi Jankó jobbra kancsalító és micops volt, Rajz Jancsi égbé pislogató és színtén rövidlátásu. Furcsa volt e két imposztort látni, mikor szerepet tanultak; egyik a jobb fulére tartotta a szerepet és úgy olvasa, a másik a szemöldökére s úgy betűgötte. Any nyira szerették egymást, hogy el nem váltak volna egymástól. Mindig Hetényi színtársulatánál voltak, pedig a furcsa jó öreget sokszor bosszantották, de ezt az imposztorkodásukat is el tudták ütni-vegni azzal, hogy azt is a direktor ur jóvoltáért teszik, nehogy a sok zsiros kolbásztól megcsömöljön és a guta megüsse, mielőtt a kis Milust is fölneveli; ettől mentjük meg a direktor urat imposztorságunkal — mondották — hisz ha nem tennők, nem bírná a sok jót melyben családja duskálva él, megemészteni.

Hetényi csakugyan nem is tudott elleni a két Jancsi nélkül, de az is bizonyos hogy ők voltak a színtársulat összetartó kapcsai, meg aztán sokféleképen alkalmazható jeles tagjai.

A vándorlásokban ők vezették a karavánt

egy külön és legnagyobb szekeren, melyen a dekoráció és kassirozások ládái voltak, meg a szekér oldalak és saroglyába rakott menykő nagy dárdák, lándzsák, paizsok, czimerek, koronák, sceptrumok, hóhér pallosok, sisakok, zászlók, jevények, fegyverzetek, papiros pánczélók a Zrínyi és Szapári ostromaihoz, a mennydörgő és villámlo masinásiak, vihar és szelek, menykőutésék, összevituitumai s a Mátyás király czinkotai arany kupája fából.

A sok drága holmi mellett a két Jancsi nak is csak az első tenagelyen jutott egy kis hely, lábaiknál a szekeres fogazda, a ki a többi fuvarosért is felelős volt, Pártényi és Rajz között pedig Jutkiri a „Londoni koldusok”-ban remekül szereplő taplósziú és mindig vedlettre frizirozott tudas kutya, melyel Pártényi Jancsi, Protpektusban annyi diadalt aratott.

A két imposztor mindj jó hangulatban tartotta a fő-fő szekeres gazdát a czinkotai kupából, „Marcsa az ezred leánya” markatá-nyozó kis hordójából, s maguk is jókat huza a melegítő nektásból, adomákra, dalra, meg szűz magyar dokányra gyujtottak.

Suhogott és pattintott is az aszor minden dal és kortyantas után, n mit bizony nem igeu ustáldoktak szaporázni.

A biha i sok markos magas és csontos lovak csak úgy prüsszögtek, páraztak a sebes hajtás és öies hóban. Kód előttük kód után- nók oly sürű volt már az isten verte hidegben, hogy csak a Jutkiri eles vonítását — mert partényi örökké csiklandozta, s a szegény para azt képzelte, hogy Prospektust jatszák — hallotta az utáok törekvő szekér karaván népe, mert szekérnek szekér után kellett, hogy siessen, a kocsis gazda első és vezető szekere utáe.

A bihari hágó fuvatagai habosra duzadó s a kelő nag fényétől gyémánt sziporkázásban ragyogó havas hegyen is vágatva haladtak az érmelleki szőlő hegyek alatt kaecskarinygósan tekerző országúton.

Diószegen állottak csak meg egy kis pihenőre, melynek nagy korcsmáját egyszerre ellepte a sok kíváncsi nép, mert annyi beret-vált képi papot és oly sok szép pap hugot meg tisztes öreg pap gazdasszonyt egy rakasban s hozzá meg oly kurucz notákat dalolva, nem látott még Diószegh városra és népe, mivel hogy azon időben még nem járt felő-jök színésznép, csak csepürágó komédiások azok is csupán négyen öten és gyalogosan, nem pedig oly sokan és ceungő-bongós tár-szekereken, mint a Hetényi karaván uri színésznőpe Diószegh nagy vendéglőjébe vágatva berobogott.

Mikor aztán megtudták, hogy mifélek, de különösen azt, hogy a Bach huszárok kin-zói és a magyar nép vigasztalói az elbusulas-ban, közibük vegyűltek s egy édes örömteljes órat töltöttek együtt.

A pompás villásreggeli mikor — a színész-nép számolni akart — már ki volt fizetve, s a diószegi finom bakar üveg számsra a szekér széna szalmája közzé pakolva utavalónak.

Hetényi színész népe mérgesen kifakadt, hogy hát már ők sehol sem fízethetnek maguknak semmit sem? Pártényi és Rajz dühösen vetették magukat a szekérbe s erősen elhatározták, hogy csak utzéli csárdában áll-lanak meg és se városban se faluban, addig meg mérőgökbén elfogyasztyák az ajándék borokat.

A szekeres gazda is beleegyezett s bista-tta őket, hogy Kapylon sváb talu mellett van egy tiszta, szép nagy csárda, estefelé oda érnek s embernek-asszony-gyerek félének meg a lovaknak is jó szállásuk, kellemes tanyájuk lesz reggelig.

A csárda domb tetőn állott, szép fehérre kimeszelt fölházal, a közepén széles, hideg

tűzhely szabad kéménynyel, melynek magas torkában pirosan viritó sonkák, kolbászok lógtak sürű rendben. A nagy konyhától jobbra-balra egy-egy nagy és kis szoba volt tiszta felsikolt padozattal.

Az első szoba volt a nagy étterem, mellett a kis szoba, a sváb korcsmáros családjáé, tele aggatva szent képekkel, valamennyi viasz-ból gyurva-szerve.

Az ágy fölött egy kis keresztetes kögött a fölfeszített Krisztussal — rézből a fiatal házaspár fejénél, oldalukon pedig a szent lélek a mint fehér galamb képében piros csőrén át Máriát megihleti, — ez a Boldogasszony fogantatásának jelképe, melyet nyomban követetett a kis Jézus születése a jászolban — ábrázoló kép, azután egy másik képen a juhászok s a három keleti király a betlehem-i akolban, — majd a szent vasorát ábrázoló kép és a Geceemáni kert Judás futó alakjával, kezében a zacskó pénz. A kis szobából az étterembe és balra fordulva, majd jobbra és középre a Golgotha tragikuma volt képekben jelezve s mint a kalváriakon kirakva, — ezek után következett Mária hét fájdalma, a vérző szívben két spádóval, majd a kis szoba ajtaja fölött a föltámadás és menybenetel jelenete végre a boglya kemence sarkánál Krisztus megjelenése az imádkozó szent Orsolyának, a mint szívéből, és keze-lhábi sebéből Orsolyára menybeli sugarakat lövell. Minden kép rájárára egy-egy szentelt berke volt tűzve torok fájás ellen, meg vihar és menykő csapás elhárítására mágyának.

Hetényi családja természetesen az uri kis szobát foglalta el drága pénzért a sváb korcsmáros családjától, a mellette lévő étterem a primadonnáké volt, a hátulú kis szobába a korcsmáros húzódtól s az e mellett e'terülő földes nagy borozóban a többi színésznép ültött tanyát. Kora délután érkezve, pompás estebédet csaptak; a csárda kamarája hamar kiürült, de a pinzoveremben a kis hordó ér-melleki is ugyan csak kongott s csak úgy kotyogva — mint kulacsból — jött belőle egy-egy iczevényi hur. Bezzeg jó lett volna most a fumigált felséges diószegi ingyen is, vagy drága pénzen.

A dus estebéd is elpárolgott az emésztést zaklató hideg levegőben, mert hát evés-ivás után ott nyuláztak, ott rókásztak és hóval lapdázta megint a keményi fagyban.

A hideg tűzhely kéményében még him-báldozott a konyha ajtón becsapódó szélről három-négy piros sonka, meg vagy öt-hat szál füstölt kolbász, a mit a direktor ur megha-gyott, de ebből már drága pénzért sem adott a csárdás, mert róráté kolbásznak és husvétü szentelt sonkának tartogatta. Se tojás, se apró jószág, semmi sem volt már, a hordó is utol-sót szottyantott s reá egy csepp lé sem jött, hanem csak száraz szusz, melytől Rajz Jancsi ijedten megugrott.

Teli zseb-fimellett üres hordó, üres ka-mara olyan keservesen lesújt deficit volt a színész népre, a milyent még nem éreztek.

De hát Pártényi Jankó nem azért volt ezermester s mellette Rajz Jancsi sem azért volt imposztor, hogy a bajon ne tudtak volna segíteni. Összeültették fejüket a turpisságra. Rekognoscirozni indultak a tanya körül, de biz ott olyanra nem akadtak, a mi nekik való lett volna. Már éppen a kissé távol eső falu felé indultak, mikor négy szekeret, két-két nagy hordóval terhelve látnak a szekér-szinbe hajtani. Pártényi tüstént visszafordult s csak annyit mondott Rajz Jancsinak, hogy „jól van már, borunk lesz, a sonka-kolbász meg majd leszáll a kéményből, gyere csak velem.”

Visszatértek és a többiekkel együtt Bet-lehemet csináltak a borozó nagy szobában.

Folyt. köv.

NEMES GÁBOR
férfi-, női- és gyermek-lábbeli raktára
(főpiacz, a városházzal szemben.)

Ajánlja a helybeli és vidéki t. közönségnek a legnagyobb vá-lasztékban felszerelt raktárát pontos kiszolgálás és mérsékelt árak mellett.

Mérték utáni megrendelések a legkitünőbb anyagból gyorsan és szolid kivitel mellett teljesíttetnek.

Czélom: üzletem jó hírét folytonosan fentartani.

Czukorrépa takarmányozásra
kapható métermázsánként 50 krajával a debreczeni czukorgyár-udvarán.

ALAPITTATOTT 1864.
Szilárd 50 ÉVI Európa legnagyobb és leghiresebb NAGY választék.
jótállás. varrógépgyár Berlinben ezelőtt

FRISTER és ROSSMANN
debreczeni gyártelepe
piacz és hatvau-utcza sarkán,
ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű legjobb eredeti SINGER rendszer,

Medium, 4 es Singer, kézi, kéz és lábhajtasu Wehler és Wilson, továbbá Howe Anger Cilinder és Szil-gyártó varrógépekből a legolcsóbb gyári árak mellett, havi vagy heti részletfizetésre.

Nagyszerű raktár mindennemű varrógéptük, al-katrószek, gépolaj- és czernakból; saját gépjavítási műhelyben legjobb és legolcsóbb munkák készített-nek. Régi kihasznált varrógépek a legmagasabb érté-kökg becsesíttetnek.

A nagyérd. közönség becses pártfogását Saját esdve legpontosabb és legkézsőbb szolgálóat igérve maradt kitünő tisztelttel

Herskovitz Henrik
1-3. piacz és hatvan-utcza sarkán.

Havi vagy heti részletfizetés.

FENYVÉSSY BÉLÁNÉ

női-divat termét

a czegléd-utcza, előbb Bány, jelenleg

KARDOS-ház első emeletére

helyezte át s kéri a n. é. hölgközönség további szives támogatását.
Tanuló leányok felvételnek.

Kiadóhivatal: Budapest, V. Nádor-utca 7. sz.

Előfizetési árak
a „Pesti Hírlap”-ra:
Egysz. évre 11 ft — kr.
Fél évre 7 — „
Negyed évre 5 — „
Egy hóra 1 — 20 „
Egyes számok helyben 4 kr.
Valóban 6 sr.

PESTI HÍRLAP

Minden nap,
az ünnepek és vasárnapok
két követő napokon is,
2-2 íven.

LEGOLCSÓBB, LEGJOBB, LEGELTERJEDTEBB MAGYAR
POLITIKAI NAPILAP.

Mutatványszámok kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küldetnek.

Legszebb karácsonyi ajándékok!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a közeledő karácsony ünnepeik alkalmára raktáramat a legújabb s legdivatosabb ékszerekkel dusan felszereltem s midőn ezek szives megtekintésére tisztelettel felbivom, biztosítom, hogy mint eddig, úgy továbbra is törekedni fogok jutányos s szolid kiszolgálást által minél nagyobb bevételt szerezni s azt meg is tartani. A n. é. közönség becses pártfogását kéri

Löfkovits Arthur és Társa, órák és ékszerész.

Debreczen, főpiacz 2142 sz. a posta mellett.

Kivonat árjegyzékemből:

Órák 1 évi jótállással:	Fémjelzett ékszerek:	13 próbás ezüstművek:
Ezüst henger óra . . . 9-11 ft.	Arany női gyűrű . . . 2-5 ft.	Férfi medaillon . . . 2-4 ft.
Ezüst remontoir óra . . . 14-20 ft.	Arany férfi gyűrű . . . 4-6 ft.	Legújabb joujou . . . 50 kr. — 1 ft.
Nickel remontoir óra . . . 10-12 ft.	Arany pecsénymó . . . 10-20 ft.	Gyönyörű dohány szelencze . . . 20-30 ft.
Arany férfi remontoir . . . 30-60 ft.	Arany karika gyűrű . . . 3-10 ft.	Tula dohány szelencze . . . 20-30 ft.
Ugyanaz igen erős . . . 60-90 ft.	Valódi gyémánt gyűrű . . . 8-20 ft.	Varrókészlet tokban . . . 4-8 ft.
Arany datum remontoir . . . 90-110 ft.	Valódi brilliánt gyűrű . . . 20-100 ft.	Ezüst fejű sétapálca . . . 5-15 ft.
Arany női remontoir . . . 26-40 ft.	Arany gyermek függő . . . 150-3 ft.	Gyermek besteck . . . 5-20 ft.
Ugyanaz legújabb . . . 50-70 ft.	Arany női függő . . . 3-10 ft.	6 drb gyümölcs kés . . . 5-10 ft.
Arany női henger . . . 18-24 ft.	Valódi gyémánt függő . . . 12-30 ft.	6 pár evő eszköz . . . 15-30 ft.
Valódi tula remontoir . . . 30-55 ft.	Valódi brilliánt függő . . . 25-400ft.	6 kávéskanál . . . 10-18 ft.
Inga, 8 nap járó . . . 17-20 ft.	Arany garnitúra . . . 18-40 ft.	6 aranyozott mocca . . . 9-14 ft.
Inga óra s felet ütő . . . 40-70 ft.	Ugyanaz gyémánttal . . . 30-100 ft.	Gyertyatartó párja . . . 25-60 ft.
Inga negyedét ütő . . . 24-28 ft.	Ezüst rövid lánc . . . 2-8 ft.	Cukor szelencze . . . 35-60 ft.
Irodai óra . . . 5-8 ft.	Arany férfi lánc . . . 20-80 ft.	Kenyerkosár . . . 30-60 ft.
Hajó óra . . . 9-14 ft.	Arany női lánc . . . 18-60 ft.	Tentatartó . . . 10-30 ft.
Ebresztő óra . . . 4-10 ft.	Legújabb női broche . . . 2-10 ft.	Kulstartó . . . 4-8 ft.
Arany női miniatúr . . . 30-80 ft.	Divatos férfi tá . . . 2-6 ft.	Babérkoszoru . . . 40-70 ft.
Arany női datum remontoir . . . 90-100 ft.	Ezüst lánczkarék . . . 2-5 ft.	Tranchir eszköz . . . 15-40 ft.
Arany női gyémántokkal . . . 60-80 ft.	Arany női karék . . . 20-50 ft.	Burnót szelencze . . . 6-10 ft.
Női oroszemalle . . . 18-30 ft.	Legújabb arany medaille . . . 4-20 ft.	Író toll . . . 4-6 ft.

Legszebb karácsonyi ajándékok!

Összesen 10.000 nyeremény

II. KINCSEM-SORSJÁTEK

1. főnyeremény forint

50.000

2. főnyeremény 20.000 3. főnyeremény 10.000 forint o. ért.

A sorsjegyek kaphatók:
A MAGYAR LOVAR-EGYLET SORSJEGY-IRODÁJÁBAN

Hatvani-utca BUDAPEST Nemzeti Casino
ugyszintén valamennyi váltóházaknál, lottogyűjtődék és szívtartózséknél.

Minden nyeremény készpénzben kifizettetik

„Szerencsi-féle családkávé”

A kedvező italunk felemulhatlan pótolmánya, rövid idő alatt számos barátját és barátot szerzett. Ezen eredmény különben természetesen, a mennyiben a kávé nemcsak olcsóbb, hanem zamatosabb, táplálékonyabb és egészségesebb is lesz, ha három kanál valódi szemes kávéhoz egy kanálny

„Szerencsi-féle családkávé”

vetetik.

Igen tisztelt asszonyság!

Sziveskedjek fenti álitás alaposságáról meggyőződést szerezni és a

Szerencsi-féle családkávéval

kísérletet tenni.

Néhányszori használatba vétele után azon meggyőződésre fog jutni, hogy a legjobb kávépótlék a

Szerencsi-féle

családkávé,

mely a legtöbb fűszerüzletekben és pedig faladécskákbán 10, 15, 20 kr-ával, csomagokban 3, 4, 5 kr-ával kapható.

Feltűnő újdonság!

6 nap alatt szőke haj

bármely hajszínből, akár fekete, barna vagy vörös stb-ől nyerhető az újonnan feltalált „Blondeur” nevű készítmény segítségével. Nem hajfestés, hanem színt szőkevé teszi, az eredmény kímáradhatatlan és mint teljesen ártalmatlan megvizsgáltatt. Ár egy üvegek o. é. 1 ft 50 kr.

15 perc alatt

a haj és az arckörvén barnára vagy természetesen fekete-re és tisztán festhető „Hair-Dye” nevű újonnan javított hajfestőszermel. Legbiztosabb szer. Hatása rögtön. Egy Hair-Dye ára : o. é. 2 ft. 20 kr.

Nincs többé ősz haj

a sokszorosan megvizsgált, köszönőlevelekkel kitüntetett „hargenerator” fejtán. Nem felületes hajfestés, hanem a megőszült hajnak visszaadja 3-4 het alatt a természetes színt. Eltávolítja a korpat és a fejbőr minden tisztalanságát, és a hajnak fényt és talkori üdöset kölcsönöz. Ár 1 ft 60 kr. o. é.

Hálaíratok discretióból nem tétetnek közzé.

Carlo Schneeweiss,

illatzerész és specialista,
Bécs, VI Gumpendorferstrasse 63 F.
Vidékire utánvétel vagy az összeg és 20 kr. vitel-bér előleges beküldése mellett küldetik.

IV. évfoly. Előfizetési felhívás a IV. évfoly.

„Magyar háziasszony”

háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilap. a magyar gazdaszónok orsz. egyt.ének hivatalos közlönye IV. évfolyamára.

A magyar hölgyek ezen egyetlen szaklapja ma már nagy elterjedésnek örvend, a társadalom minden rétegében. Képviselet a nők összes érdekeit, hasznos tanácsokat ad és amellott, hogy a takarékos gazdálkodás és rendszeres háztartás elveivel megismertet, még kellemes szórakozást nyújt akkor, midőn a nő elvegette házi teendőit. Iránya olyan, hogy a család minden tagja, a serdülő leány, a fiatal menyecske, a szertető anya, a gondos házi asszony és az öreg anyóka, egyaránt élvezettel olvashatják. Egyes rovatai, mint a háztartási, egészségügyi (házi orvos) és divat rovatai, valamint vezércikkjei is szakavatott írók és írónők által töltetnek be és emellott a tárca és regnyrovatban is az elismert többi munkatársakkal találkoznak olvasóink: méltán megérdemelt tehát azt a nagy-mérvű érdeklődést, melyben részesedik, mert hol egyszer beköszöntött, ott nélkülözhetetlen társalkodó a „Magyar Háziasszony” az olvasó asztalán. — A csi-nos kiállításra, vasárnapokon 12-16 oldalon megjelenő lapnak előfizetési ára:

egész évre 6 ft, fél évre 3 ft, negyedévre 1 ft 50 kr.
Előfizetések a „Magyar Háziasszony” kiadó-hivatalához: Budapest, váci körút 20. sz. a. intérendők és a hó bármely napjától elfogadjatnak.

A „Magyar Háziasszony” kiadóhivatala mutatvány számokat ingyen és bérmentesen küld mindazoknak, a kik ez iránt hozzá — legcélszerűbben levelező-lappal — fordulnak.

A „Magyar Háziasszony”

kiadó-hivatala Bud. pesten, váci körút 20.
E szaklapnak egyik háztartásból sem szabadna hiányozni, midtán utmutatásai mellett több száz forint lehet a háztartásban megtakarítani.

Uj és régi neme

Az országgyűlés feloszlatása alatt szünetel a politika nap-éj fájdalom! minden ink. szeretet és még kevésbé a munkája! A politika nem más s e b b (vagyoniilag, szellemileg talomban, vagy bizony még a harca a gyöngébb iránt, a tek (parlament) és közlönnyök tok sat.) feladata pedig nem igaztalan munka okadatolgatása. Liberalizmus, demokrácia, eszmék voltak — most (kiszágban jelenleg uralgó korzeben) nem egyebek, mint kára vont tetszetős álarca, ugy van.

Es ha a politika szünet szeretet eszméjének szentel ha a politikai lapok, nem pattogós vezércikkeiknek hőknek is beváló karácsonyi közlönnek s egészen a karácsony sonlóvá szépen és változatos mellékleteiket: ebben a n. é. ebben az áldott bekén hagyás len egyet, a szegény, jó ma nem részesítik — csak is ez kolják, utik-verik ugy a polit is, mint azalatt, a midőn a lom javában zakatol, a midőn gép javában veri a sok üres.

A gentry, a magyar neosztálya nem kap a közvelet fájáról se mézeskalácsot, se nem vehet, de nem is kap kot! Ezer évig viselt politikai feladatait és a köz erette hol észszel, hol kardkor a kor szemléletől intést magának a terhek nagyrésze nak egyenlő részesevé tette többi társadalmi osztályait.

Vau-e magyar ház, aki a karácsony öröméből a tott árának, a mostoha gye munkára képtelen szolgálata A gentryre kimondták dani, hogy immár csak kegy gyaszt, hogy immár képt politikai, a társadalom s a része legyen! hogy el kell szolgát! hogy mást — sim rábbat kell fogadni a helye.

El akarunk csapni Helyébe uj közeposztály! Hely közeposztályt, szebbet, jobb is az a gyanus, hogy ez megint csak kutyabőr k nemesség, ez is csak a rélyaimak árnyékában érzik büszkének; ez is még régi nemességtől követel és ért nem ugyan a régi ne kormánytól. Tessék csak el lap erre vonatkozó rovatait.

Mi ebből a tanulság az uj nemesi és földhirtok nek érdekében és kedveit jak es rágalmazták a reg becsült magát valámire, ha legalább külső formá zott országnyórból ölheti Furesca, még nagyon politikai svínkök — a Na után — egyaránt szeretete get teremteni!

Most is ugy vagyunk zánkban! Azonban ha vannak, gentryt szidalmazták, van kik nem hiszik, de nem is az ország, a mely évezred záért, lovagi erényekért el tudott lenni harczban hős, erkölcsben nagy: azt egy kiethé a lábáról.